

KUOPION VESI

16.2.2024
Lausunto

Oikeusministeriö

Toimitusosoite: kirjaamo.om@gov.fi

Asiaviite: diaarinumero VN/27452/2020

Lausunto julkisuuslainsäädännön muutoksesta

Kuopion Vesi Oy on kahden kunnan, Kuopion ja Siilinjärven, kokonaan omistama vesihuoltoyhtiö, joka vastaa Pohjois-Savon suurimpana vesihuoltolaitoksena toiminta-alueensa taajamien noin 120 000 asukkaan ja lukuisten yritysten vesihuollosta. Lisäksi yhtiö toimittaa vesihuoltopalveluja suurimmalle osalle Kuopion ja Siilinjärven maaseutualueilla toimivista vesiosuuskunnista.

Kuopion Vesi esittää julkisuuslain muutosta koskevasta työryhmämietinnöstä lausuntonaan seuraavaa:

Yhtiön näkemyksen mukaan vesihuolto tulee ensisijaisesti rajata toimialana kokonaan julkisuuslain muutoksen soveltamisalan laajennuksen ulkopuolelle, sillä julkisuuden lisääminen huoltovarmuuden kannalta kriittisessä toiminnassa on nykyisessä turvallisuustilanteessa merkittävä uhka ja turvallisuusriski. Vesihuolto on luonteeltaan välttämättömyyspalvelu, jonka toimivuus tulee pystyä turvaamaan kaikissa olosuhteissa. Jos vesihuolto ei toimi, sen vaikutus koko yhteiskunnan toimivuuteen on välitön. Yhtiö katsoo, että vesihuoltotoiminnan avoimuus toteutuu riittävästi jo voimassa olevan erityislainsäädännön (vesihuoltolaki) säännösten perusteella.

Vesihuoltolaitoksen näkökulmasta jo nykytilanteessa on erittäin haasteellista rajoittaa vesihuoltoon liittyvän tiedon avoimuutta erityisesti silloin, kun vesihuoltolaitos ei itse päättää tietojensa luovuttamisesta. Vesihuoltolaitosten tietoja käsittelevät mm. lupaviranomaiset ja kunnat, joiden toiminta on julkisuuslain alaista, vaikka vesihuoltolaitoksen toiminta ei sitä yhtiömuotoisena olisikaan. Julkisuushaasteita on ilmennyt mm. lupa-asioiden yhteydessä käsiteltävien tietojen esittämisessä, tietokannoissa olevien tietojen esittämisessä, vesihuollon kehittämiseen liittyvässä yhteistyössä sekä tutkimukseen liittyvissä hankkeissa.

Kuopion Vesi pitää ehdottoman tärkeänä, että julkisuuslain muutoksen yhteydessä lain salassapitoperusteita täsmennetään nykyisestä, sillä voimassa olevan julkisuuslain salassapitosäännökset eivät ole riittävät suojaamaan kriittisen infran tietoja. Nimenomaiset säännökset kriittisen infran suojaamisesta puuttuvat nykyisestä laista kokonaan ja muut salassapitosäännökset ovat vesihuollon tietojen suojaamisen näkökulmasta riittämättömät ja osin tulkinnanvaraiset.

Salassa pidettävän kriittisen infran tiedon käsite tulee ymmärtää laajasti niin, että se kattaa vesihuoltotoiminnan tiedot koko toimintaketjun osalta: vedenhankinnan, vesihuoltoverkostot ja jätevedenpuhdistuksen, ja lisäksi muun vesihuoltolaitoksen toimintaturvallisuuteen liittyvän

KUOPION VESI

16.2.2024
Lausunto

tiedon (esim. paikkatiedot ja muut tietoaineistot). Erityistä huomioita tulee lisäksi kiinnittää kriittisen infran tietojen saataville asettamiseen julkisissa tietoverkoissa.

Jos julkisuuslainsäädännön soveltamisalaa laajennetaan nykyisestä, muutosta ei tule missään tapauksessa saattaa voimaan ennen kuin julkisuuslakiin sisältyviä salassapitoperusteita on täsmennetty tai vesihuoltolakia muutettu kriittisen infran tietojen suojaamisen osalta. Julkisuuslain säännöksiä ei tule julkisuutta lisääviltä osin soveltaa taannehtivasti ennen lain muutoksen voimaantuloa vireille tulleisiin asioihin ja päätöksentekoon, sillä julkisuusnäkökulmaa ei ole voitu ottaa huomioon. Lisäksi tietopyyntöjen osalta säännöksiä tulisi muuttaa niin, että tietopyyntöä ei voisi esittää anonyyminä.

Lausunto on allekirjoitettu sähköisesti.

Kirsi Laamanen
toimitusjohtaja

Lausuntoasian on valmistellut hallintopäällikkö Kirsi Tähti, etunimi.sukunimi@kuopionvesi.fi.

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 2 pages before this page

Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 2 sider før denne side

Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende